

Tutkimusosio

Elinolot kehittyvät myönteisesti lapsilla ja nuorilla, hyvätuloisilla, yrittäjillä ja lapsiperheillä – takapakkia viljelijöillä, huonotuloisilla ja maaseudulla asuvilla

Kuntapäättäjien enemmistön mielestä seuraavan kymmenen vuoden kuluessa elinolot omassa maakunnassa kehittyvät myönteiseen suuntaan lapsilla ja nuorilla (64 %), hyvätuloisilla (61 %), yrittäjillä (60 %) sekä lapsiperheillä (58 %). Vajaa puolet päättäjistä (47 %) uskoo myös kaupungissa asuvien elinolojen paranevan.

Sen sijaan huonompaan suuntaan elinolojen arvioidaan kehittyvän viljelijöillä (59 %), huonotuloisilla (58 %) ja maaseudulla asuvilla (55 %). Lähes puolet (45 %) päättäjistä ei myöskään usko eläkeläisten ja ikääntyneiden elinolojen myönteiseen kehitykseen. Työttömien osalta on samansuuntainen tilanne: kaksi viidestä (42 %) uskoo elinolojen heikkenevän, joka neljäs (24 %) uskoo parempaan ja joka kolmas (33 %) arvio tilanteen tulevaisuudessa nykyisen kaltaiseksi. Palkansaajien osalta kolmannes (33 %) uskoo parempaan, reilu kolmannes (35 %) nykytilan jatkumiseen ja vajaa kolmannes (30 %) heikkenevään kehitykseen. Opiskelijoiden tulevaisuutta arvioidaan lähes samoin.

Lähes joka toinen kuntapäättäjä (44 %) arvioi, että sinkkujen elinoloissa ei tapahdu muutosta.

Kokoomuksen (71 %), keskustan (64 %) ja ryhmän Muut (58 %) valtuutetut arvioivat lapset ja nuoret elinolojen kehittymisen kärkeen. KD:n (71 %) ja RKP:n (62 %) valtuutetut arvioivat ykkösiksi yrittäjät. SDP:n (74 %), vasemmistoliiton (72 %), perussuomalaisten (66 %) ja vihreiden (66 %) valtuutetut nostivat hyvätuloiset elinolojen kehittymisen keulapaikalle. Sen sijaan RKP:n valtuutetuista vain kaksi viidestä (38 %) uskoi hyvätuloisten elinolojen myönteiseen kehitykseen. Hyvätuloiset olivat arvioissa kolmen kärjessä viiden puolueen valtuutetuilla.

Nykyisten huonotuloisten elinolojen myönteiseen kehitykseen uskottiin vähiten. Kuuden puolueen valtuutetut arvioivat huonotuloiset listan hännille, loput toiseksi viimeiseksi. Huonotuloisten elinolojen myönteiseen kehitykseen uskovien haarukka mahtui vihreiden neljä sadasta ja RKP:n joka viidennen väliin. Viljelijöiden elinolojen kehitykseen uskoivat vähiten omalla listallaan kokoomuksen (13 %), perussuomalaisten (10 %), RKP:n (14 %) ja ryhmän Muut (12 %) valtuutetut.

Puolueista SDP:n valtuutetuilla oli suurin arviohaarukka hyvätuloisten (74 %) ja huonotuloisten (8 %) välillä. Vastaavasti pienin haarukka on RKP:n valtuutetuilla yrittäjien (62 %) ja viljelijöiden (14 %) pärjäämisen välillä

Kuntapäättäjien omien elinolojen kehittyminen

Tärkeä vertailukohta on arvio omien elinolojen muutoksen suunnasta. Kuntapäättäjistä kaksi viidestä uskoo elinolojensa paranevan (38 %) tai säilyvän ennallaan (40 %). Joka viides (21 %) arvelee niiden heikkenevän.

Työssä olevat – niin yrityksissä, valtiolla kuin kunnilla – arvioivat hyvin samalla tavalla tulevaa. Reilu kaksi viidestä uskoo parempaan, lähes sama määrä tilanteensa muuttumattomuuteen ja yksi viidestä huonompaan. Työttöminä ja opiskelijoina olevista kuntapäättäjistä kaksi viidestä uskoo huonompaan ja yksi viidestä parempaan tulevaisuuteen.

Kuntajohtajista puolet (50 %) ja valtuutetuista reilu kolmannes (37 %) uskoo parempaan tulevaisuuteen.

Valtuutetuista kokoomuksen (48 %), KD:n (47 %) ja vihreiden (45 %) edustajat uskovat vahvimmin elinolojensa myönteiseen kehitykseen maakunnassaan. RKP:n (66 %) valtuutetut uskovat vahvasti, että mikään ei tule muuttumaan. Keskustan, SDP:n ja ryhmän Muut valtuutetuista reilu kolmannes (35 %) uskoo elinolojensa parempaan ja joka viides huonompaan kehitykseen. Perussuomalaisten valtuutetuista reilu kolmannes (34 %) arvioi kehityksen kulkevan huonompaan ja sama määrä (36 %) parempaan.

Yli 30 000 asukkaan kunnissa (44 %) usko parempaan kehitykseen on hieman suurempaa kuin sitä pienemmissä kunnissa (36–37 %).

Kaikissa maakunnissa päättäjien selvä vähemmistö (12–28 % huonompaan suuntaan) arvioi omien elinolojensa heikkenevän. Vain kahdessa maakunnassa, Kanta-Hämeessä (56 %) ja Päijät-Hämeessä (53 %) valtuutettujen enemmistö uskoi omien elinolojensa kehittyvän parempaan. Heikointa päättäjien usko omien elinolojen kohentumiseen oli Pohjanmaalla, jossa joka neljäs (27 %) uskoi niiden paranevan ja sama määrä huononevan.

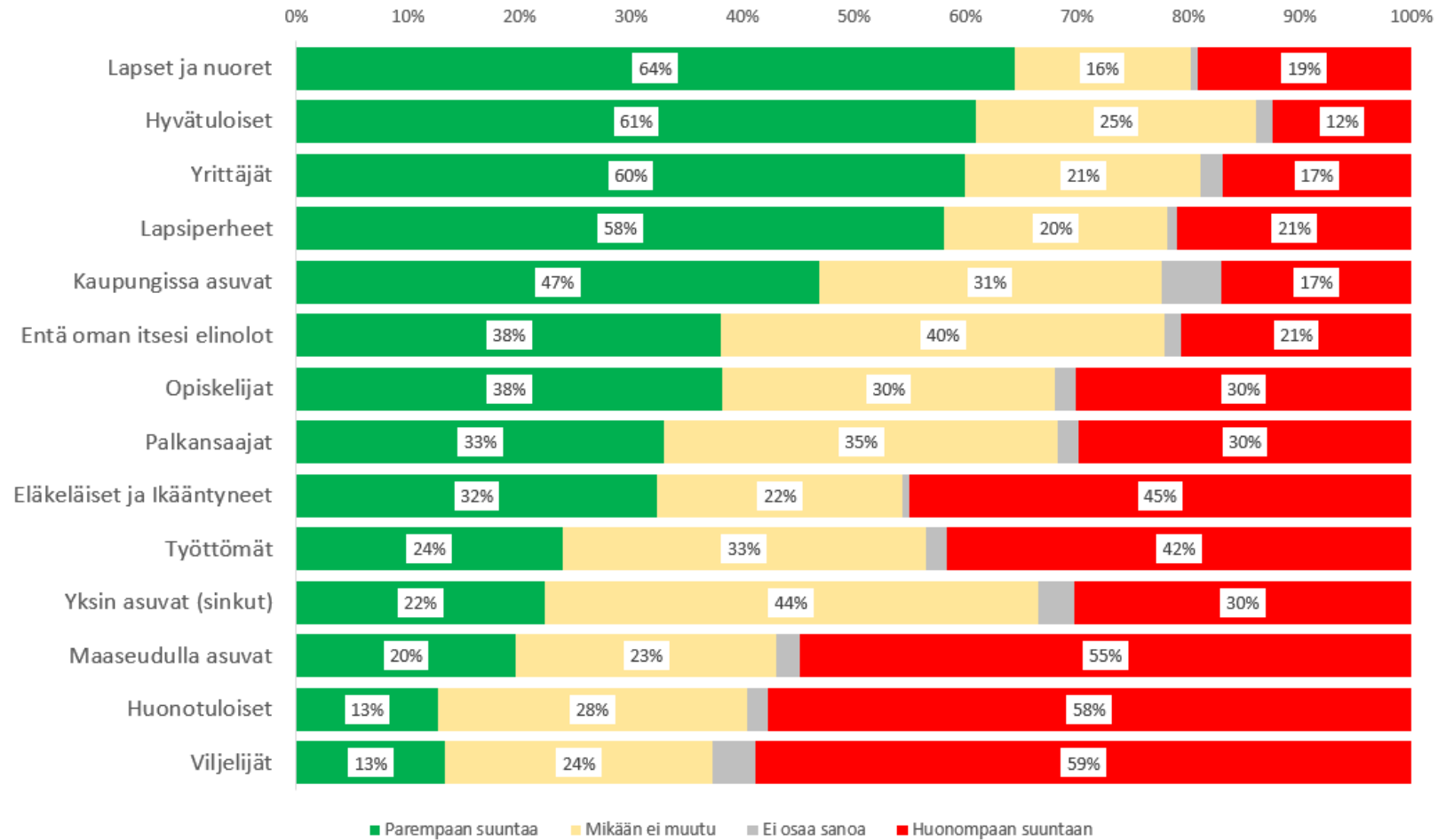
Yhdistettäessä arviot paremmasta kehityksestä ja muuttumattomuudesta nähdään, että päättäjien haarukka vaihteli Etelä-Karjalan (70 % parempaan + mikään ei muutu) ja Päijät-Hämeen (86 %) välillä.

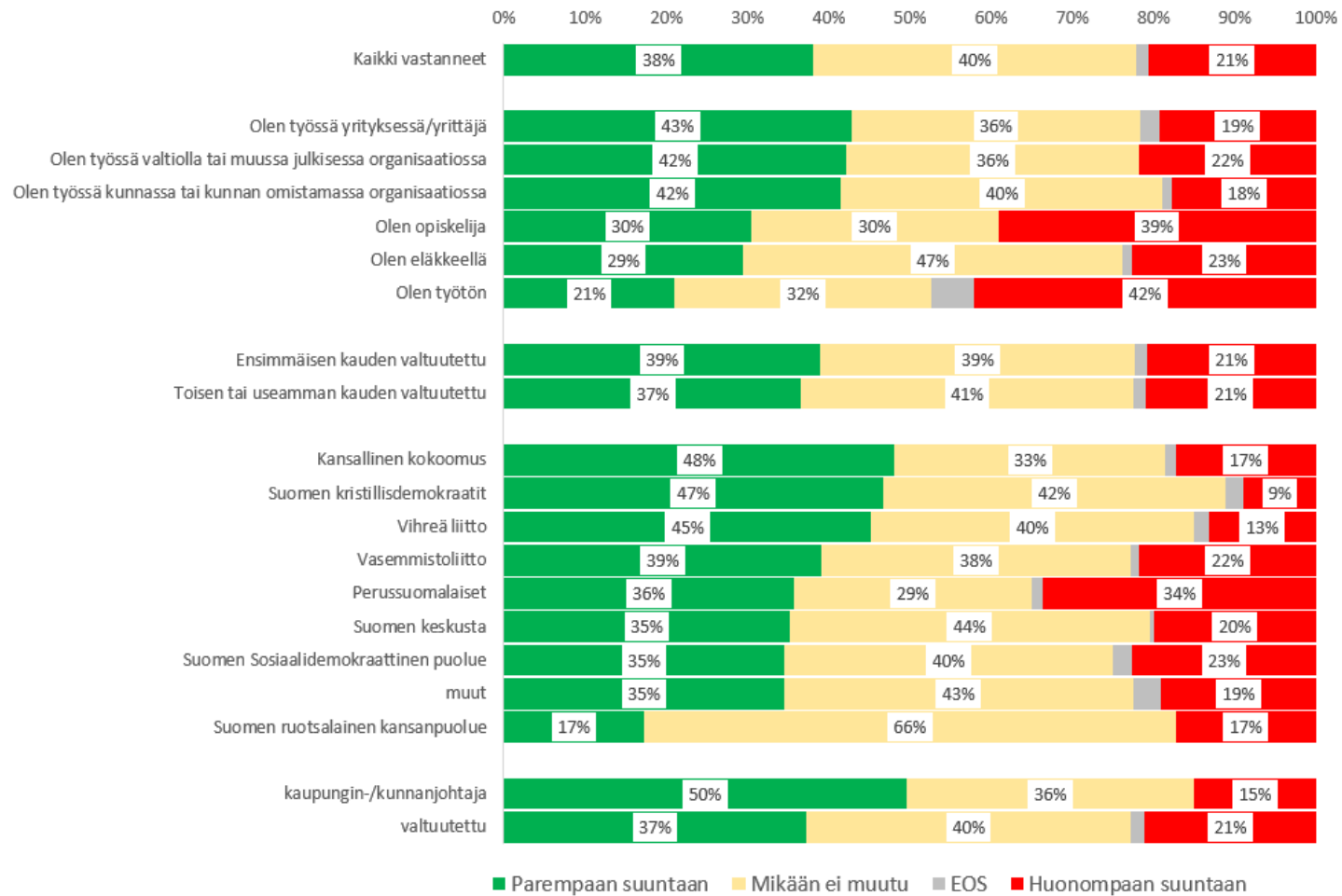
Tutkimuksen toteutus. Pyysimme arvioimaan, kuinka kuntapäättäjät (valtuutetut ja kuntajohtajat) uskovat eri väestöryhmien elinolojen kehittyvän omassa maakunnassaan, kun ajattelee tilannetta kymmen vuotta eteenpäin. Vastausvaihtoehdot olivat parempaan suuntaan, mikään ei muutu, en osaa sanoa tai huonompaan suuntaan.

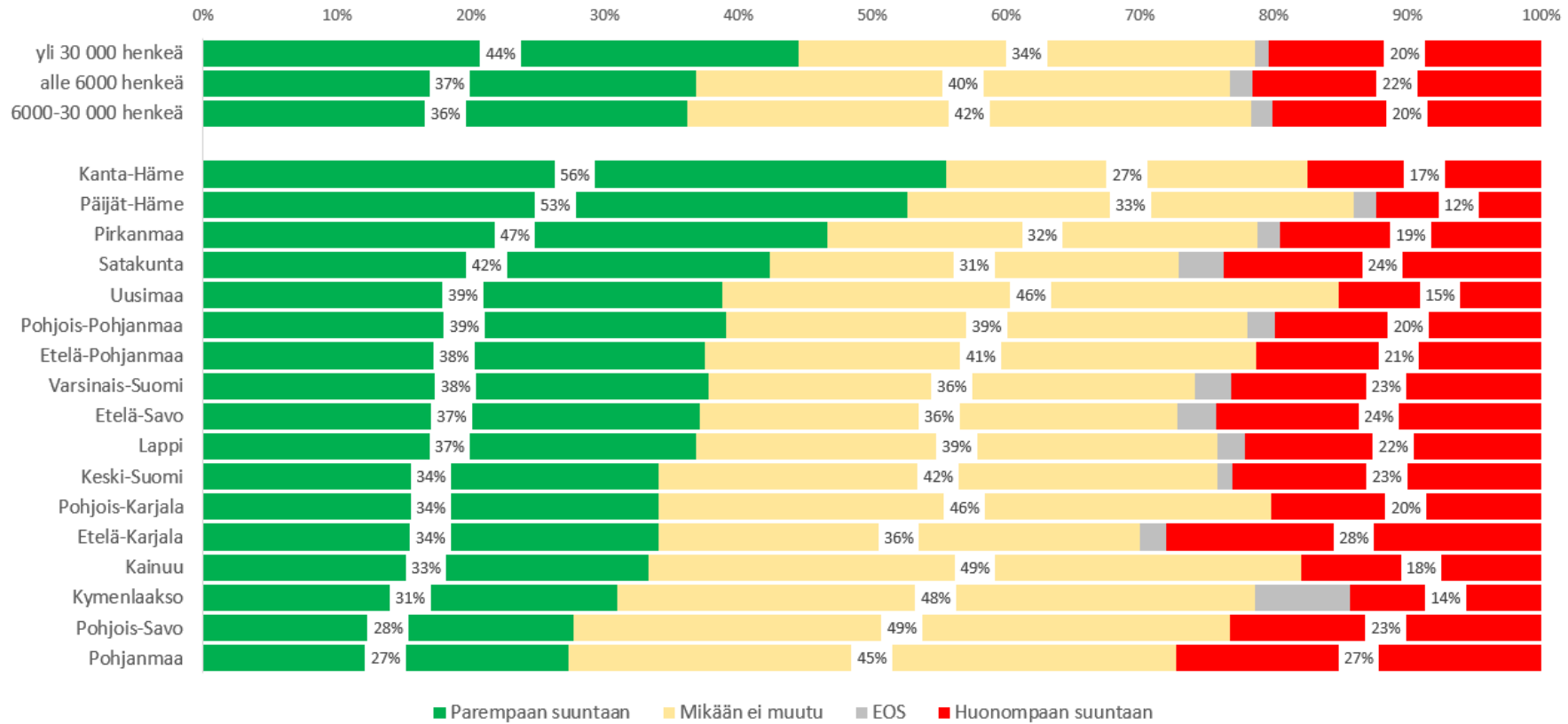
KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen suoritti MPS-tutkimus. Tiedonkeruu toteutettiin internet-kyselynä huhti-toukokuun 2022 aikana. Kysely lähetettiin säätiön sähköpostiosoitteiden perusteella vähän yli 8000 valtuutetulle sekä kuntajohtajalle. Vastauksia saatiin yhteensä 1466 kpl. Vastaajista 1355 oli valtuutettua ja 111 kuntajohtajaa. Vastaajien joukko oli edustava kaikkien taustamuuttujien osalta. Taustamuuttujana ei näy erillisenä maakuntaa (Keski-Pohjanmaa) eikä puoluetta (Liike Nyt), koska vastaajien määrä on alle kymmenen.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-57008

Taulukko 1. Elinolojen kehittyminen omassa maakunnassa – kaikki vastanneet

Taulukko 2. Oman itsen elinolojen kehittyminen omassa maakunnassa vastaajan roolin ja puoluekannan mukaan

Taulukko 3. Oman itsen elinolojen kehittyminen omassa maakunnassa kunnan koon ja maakuntien mukaan

Taulukko 4. Eri ryhmien elinolojen kehittyminen omassa maakunnassa puoluekannan mukaan

	KOK	SDP	KESK	PS	VIHR	VAS	RKP	KD	muut
Lapset ja nuoret	71 %	68 %	64 %	56 %	55 %	62 %	59 %	69 %	58 %
Yrittäjät	65 %	59 %	59 %	52 %	57 %	68 %	62 %	71 %	52 %
Hyvätuloiset	48 %	74 %	60 %	66 %	66 %	72 %	38 %	69 %	48 %
Lapsiperheet	66 %	59 %	60 %	50 %	52 %	49 %	62 %	56 %	49 %
Kaupungissa asuvat	54 %	48 %	40 %	52 %	59 %	52 %	21 %	53 %	36 %
Opiskelijat	42 %	35 %	37 %	43 %	30 %	38 %	34 %	44 %	36 %
Entä oman itsesi elinolot	48 %	35 %	35 %	36 %	45 %	39 %	17 %	47 %	34 %
Palkansaajat	34 %	28 %	35 %	31 %	32 %	30 %	17 %	44 %	32 %
Eläkeläiset ja Ikääntyneet	36 %	31 %	33 %	21 %	27 %	36 %	21 %	33 %	36 %
Työttömät	23 %	24 %	27 %	16 %	21 %	20 %	21 %	24 %	21 %
Yksin asuvat (sinkut)	24 %	19 %	24 %	20 %	20 %	22 %	21 %	27 %	20 %
Maaseudulla asuvat	19 %	14 %	26 %	16 %	11 %	14 %	28 %	27 %	18 %
Viljelijät	13 %	12 %	14 %	10 %	9 %	16 %	14 %	24 %	12 %
Huonotuloiset	17 %	8 %	12 %	10 %	4 %	12 %	21 %	16 %	15 %